

nodig en die konden alleen door het Britse leger ter beschikking gesteld worden. *Force 136* nam dat op met hoge legerautoriteiten – zij spraken zich onmiddellijk tegen samenwerking met het Birmaans Anti-As-Verbond uit, betogend dat dit een extremistische, pro-communistische groep was die weinig weerklank had gevonden in de Birmaanse samenleving. Ook Mountbattens staf was van mening dat de politieke nadelen van de opzet welke *Force 136* met Thein Pe had uitgewerkt, groter waren dan de mogelijke militaire voordelen en de bevelhebber van de onder Mountbatten ressorterende landstrijdkrachten zette het verstrekken van wapens aan het Birmaans Anti-As-Verbond, waartoe *Force 136* inmiddels op geringe schaal was overgegaan, stop. De bevelhebber van *Force 136* protesteerde bij Mountbatten en had succes: de bewapening van de guerrillagroepen in Birma werd voortgezet.

Midden mei '45 sprak de Britse regering zich opnieuw over Birma's toekomst uit, in feite herhalend wat zij in april '43 al had verklaard: dat Birma als deel van het Brits Gemenebest zelfbestuur zou krijgen; ook nu werd, in tegenstelling tot wat Dorman-Smith had geadviseerd, geen termijn genoemd.

In Birma had zich inmiddels een belangrijke ontwikkeling voorgedaan: ziende dat de Japanners na hun nederlaag van '44 hun militaire krachten niet hadden kunnen versterken en dat het vroeg of laat tot een groot Geallieerd offensief ter bevrijding van Birma zou komen, had Aung San, minister van defensie en commandant van het Birmaans Nationaal Leger, eigener beweging, d.w.z. zonder overleg met *Force 136*, besloten met een groot deel van zijn troepen naar de Britten over te lopen. Mountbatten nam van dat besluit met ingenomenheid kennis en stelde onmiddellijk aan de Britse *Chiefs of Staff* voor dat hij, al had Aung San zich ook in '41 en '42 als een helper van de Japanners ontpopt, aan hem en zijn troepen alle mogelijke steun zou verlenen. De *Chiefs of Staff* legden zijn telegram aan het *War Cabinet* voor dat met zorg aan de ontwikkelingen in Griekenland teruggedacht: daar waren eind '44 de door *SOE* bewapende linkse guerrillagroepen van de *Eam* en de *Elas* in opstand gekomen tegen de regering en ook met de Britse bevrijdingstroepen in conflict geraakt – die crisis was pas na het persoonlijk ingrijpen van Churchill en Eden bezworen. Eind maart werd Mountbattens voorstel, zich jegens Aung San en de zijnen positief op te stellen, goedgekeurd, maar de *Supreme Commander* ontving tegelijk de volgende waarschuwing:

'Your support of the Resistance movement and the degree of recognition of it and its leaders thereby accorded may have the most far-reaching political consequences and His